

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Інформаційна політика та національна безпека ЄС
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Факультет міжнародних відносин
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	II семестр, 2021-22 навчальний рік
ВИКЛАДАЧ	Шуляк Антоніна Миколаївна
КОНТАКТНІ ДАНІ	antonina.mytko@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Декан факультету міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, ORCID ID 0000-0002-5234-0758 тематика наукових досліджень - інформаційно-аналітична діяльність, інформаційна демократія, політична аналітика та прогнозування сертифікат B2 (англійська)
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	лекції – 20 год., практичні – 16 год.
КРЕДИТИ ECTS	3
ФОРМА КОНТРОЛЮ	залік
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (КРИТЕРІЇ ТА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ ЗА КУРС)	За курсом аспірант виконують ІНДЗ, яке оцінюється в 10 балів. Обрати з переліку країн ЄС та проаналізувати стан інформаційної захищеності особи, суспільства та держави. За курсом аспірант виконує три модульні контрольні роботи, кожна з яких оцінюється в 20 балів, сумарна – 60 балів. Виконання робіт вимагає від студента показати отримані теоретичні знання та креативно та творчо підійти до проектів. 1 МКР – «Прочитай політика»: студенти переглядають відео за вибором пар політиків та роблять порівняльний аналіз вербальної та невербальної комунікації. Пари: М.Саакашвілі та П.Клімкін; Д.Трампа та А.Меркель; В.Путін та Б.Джонс; Е.Макрон та С.Цзіньпін; Кім Чен Ін та Р.Ердоган. 2 МКР: Ессе на тему «Робота спецслужб ЄС»: порівняльний аналіз розвідки, дипломатії та спецслужб діяльності 3 МКР: скласти прогнозне дерево проблем інформаційної безпеки в Україні на основі відео круглого столу «Інформаційна безпека на сучасному етапі» (27.02.2020), організатори якого ГО "Центр комунікаційно-контентної безпеки"; ГО "Організація з захисту споживача у кіберпросторі" за сприяння Укрінформу - https://www.youtube.com/watch?v=4N70Rw6TXbs. Залік в усній формі, за умови дистанційного навчання – засобами Office 365 в команді Teams
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Відвідування лекційних та семінарських занять, максимальна кількість дозволених пропусків: 3. Перездавання практичних у разі поважної причини (лікарняного, перебування на навчанні за кордоном тощо) Виконання ІНДЗ на засадах академічної доброчесності.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Вивчення навчальної дисципліни передбачає вивчення теоретичних основ інформації, комунікації та аналітики; методологічних аспектів інформаційно-аналітичної роботи; аналізу та характеристики інформаційної безпеки особи, суспільства, держав ЄС; розуміння понять та видів інформаційних війн та інформаційного тероризму у ЄС; особливостей інформаційно-аналітичного забезпечення органів

	державної влади та збору розвідувальної інформації держав-учасниць ЄС.
	Метою курсу є вивчити особливості інформаційної безпеки особи, суспільства, держав ЄС.

ОПИС КУРСУ КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 16 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

No.	ТЕМА
1.	Хто володіє інформацією – володіє світом. Характеристика джерел інформації
2.	Інформаційно-аналітична діяльність. Комунікація – як процес взаємодії
3.	Зміст інформаційно-аналітичної роботи. Методологічні аспекти інформаційно-аналітичної роботи
4.	Інформаційна безпека особи ЄС. Інформаційна безпека суспільства ЄС. Інформаційна безпека держави ЄС
5.	Інформаційні війни
6.	Інформаційний тероризм у сучасному світі
7.	Взаємодія політики та медіа
8.	Інформаційне забезпечення державної безпеки
9.	Особливості інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади.
10.	Інформаційно-аналітичні структури. Світові інформаційні агентства

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітика, експертиза, прогнозування / Є.А. Макаренко, М.М. Рижков, М.А. Олесеван та ін. К., Наша наука і культура, 2003. 612 с.
2. Андрусів В.В. Прогноз в політиці: розуміння, предмет, методологія здійснення. Теорія і практика політичного аналізу і прогнозування: Збірник матеріалів / За ред. М.М.Розумного. К.: Національний інститут стратегічних досліджень, 2006. 34 с.
3. Валецький О.Л. Ребкало В.А. Теорія і практика політичного. К., 2003.
4. Ващенко К. Основні форми і принципи дослідження політичного аналізу й прогнозу. Політичний менеджмент. 2007. № 1. с. 165-172. Електронний доступ: <http://dspace.nbuv.gov.ua:8080/dspace/bitstream/handle/123456789/8779/16-ashenko.pdf?sequence=1>
5. Видрін Д. Концепція стратегії безпеки. Розбудова держави. №5. 1993.
6. Гавловський В.Д. Інформаційна безпека: захист інформації в автоматизованих системах (організаційно-правовий аспект). Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в автоматизованих системах України. К., 2000.
7. Голубев В.О. Інформаційна безпека: проблеми боротьби зі злочинами у сфері використання комп'ютерних технологій. Монографія / В.О. Голубев, В.Д. Гавловський, В.С. Цимбалюк; За заг. ред. д-ра юрид. наук Калюжного Р.А. Запоріжжя : Просвіта, 2001.
8. Гондюл В.П. Основи міжнародних інформаційних відносин: Матеріали до навчальної дисципліни. К.: ІМВ, 2002.
9. Горский Ю.М. Информация, как средство организации и дезорганизации.-

- экономический журнал. № 3-6. 1994.
10. Даллес А. Искусство разведки. М., 1992. 136 с.
 11. Дегтярев А. А. Политический анализ как прикладная дисциплина: предметное поле и направления развития. Полис. 2004. № 1.
 12. Деревницкий А.А. Шпаргалка агента: агентская работа в рекламе. К., 1990.
 13. Духов В.Е. Экономическая разведка и безопасность фирмы. К., 1997.
 14. Иванов В.Т. Контент-аналіз. К., 1994. 63 с.
 15. Кальниш Ю. Г. Суб'єкти політичної аналітики в державному управлінні. Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/dutp/2005-1/txts/Kalnish.htm>.
 16. Косолапов Н.А. Политика, экспертиза, общество: узлы взаимозависимости / Н.А. Косолапов // ProetContra. – Т.8. – №2. – 2003.
 17. Лясота Л. І. Проблеми інституціоналізації прикладного політичного аналізу та прогнозування у сучасному українському суспільстві. Теорія і практика політичного аналізу і прогнозування : Збірник матеріалів / За ред. М.М.Розумного. К.: Національний інститут стратегічних досліджень, 2006.
 18. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. К: Наша культура і наука, 2002. 452 с.
 19. Мунтян М. А. Политическое прогнозирование. Режим доступу: <http://viperson.ru/wind.php?ID=380160>.
 20. Никифоров В.Е. Проблемная ситуация и проблема: генезис, структура, функции / В.Е. Никифоров. – Рига, 1988.
 21. Польовий М. А. Політичні процеси : теорія і практика моделювання : монографія. Одеса : Фенікс, 2011.
 22. Почепцов Г.Г. Стратегический анализ. Стратегический аналіз для политики, бизнеса и военного дела. К., 2004.
 23. Ребкало В.А., Валевський О.Л., Кальниш Ю.Г. Політична аналітика та прогнозування : Навч. посіб. К.: Вид-во УАДУ, 2002.
 24. Тертичка В. Державна політика: Аналіз та здійснення в Україні. К.: Вид-во «Основа», 2002.
 25. Хант Ч. Зартаньян В. Разведка на службе вашего предприятия К., 1992.
 26. Шпиго П. С. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики: Конспект лекцій. К. : КиМУ, 2004.
 27. Юськів Б. М. Контент-аналіз. Історія розвитку і світовий досвід: монографія. Рівне.: «Перспектива», 2006. 203 с.
 28. Committee report «Public diplomacy strategy in 2005». Mode of access: <http://tomasloc.gov/12345.html/> - Last access: 2007.
 29. Congressional act on budget cost estimate. Fiscal year 2004-2005. <http://state.gov//cab/emu/index.html>
 30. Finn H.K. Public diplomacy: effective strategies for the future. Mode of access: <http://www.culturaldiplomacy.org/12-> Last access: 2009.
 31. P. van Ham. The rise of brand state: the postmodern politics of image and reputation. Mode of access: www.eastwestcoms.com/The-Rise-of-the-Brand-State.htm
 32. Public diplomacy activities and programs Mode of access: www.publicdiplomacy.org/12
 33. Rugh W.A. Broadcasting and American public diplomacy. W.A. Rugh // Mode of access: www.tbsjournal.com/rugh.htm
 34. Smith P.H. Public Diplomacy. Mode of access: http://www.diplomacy.edu/books/mdiplomacy_book/smith/p.h.%20smith.htm
 35. Snow N. Propaganda and the America's image in the world. Mode of access: www.nancysnow.com

36. What is public diplomacy? Mode of access: www.publicdiplomacy.org/03

Інтернет – ресурси:

37. <http://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет міністрів України. Інформація про уряд України, органи влади, новини.
38. www.mfa.gov.ua – Міністерство закордонних справ України.
39. www.ucipr.kiev.ua – Український незалежний центр політичних досліджень.
40. www.kmv.gov.ua/divisions.asp – Київська Міська Державна Адміністрація. Інформаційно-аналітичне управління.
41. www.un.kiev.ua – ООН в Україні.
42. www.osce.org – Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).
43. www.coe.kiev.ua – Рада Європи на Україні. Документи Ради Європи.
44. www.bc.kiev.ua – Британська Рада на Україні.
45. www.ria.com.ua – Портал українських газет.
46. www.press.org.ua – Портал українських газет.
47. uamedia.visti.net – Сервер української преси UaMedia.Visti.Net.
48. www.zerkalo-nedeli.com – Сайт міжнародного суспільно-політичного щотижневика «Дзеркало Тижня».
49. www.for-ua.com – Інтернет-газета «ForUm».
50. <http://www.dstu.gov.ua> – Держстандарт України.
51. <http://www.stc.gov.ua/> – Держкомітет зв'язку та інформатизації України. Новини галузі, програми, проекти, законодавчі документи.
52. <http://www.ucrf.gov.ua> – Український державний центр радіочастот «Укрчастотнагляд».
53. <http://www.lutsk.ua> - Луцька міська рада
54. <http://www.voladm.gov.ua> - Волинська обласна державна адміністрація
55. <http://volynrada.gov.ua> - Волинська обласна рада
56. <http://www.pravda.lutsk.ua> - «Волинська правда»
57. <http://volynnews.com> - «Волинські новини»
58. <http://www.zik.com.ua> - Західна інформаційна корпорація
59. <http://volynrada.gov.ua> - Волинський інформаційний портал
60. <http://prosto.lutsk.ua> - Просто. Луцьк
61. <http://pravda.lutsk.ua/news/6242/>. UA
62. <http://perec.in.ua> - Перець по-ковельські
63. <http://www.kmu.gov.ua> - Кабінет Міністрів України
64. www.rada.gov.ua - Верховна Рада України
65. <http://www.razumkov.org.ua> - Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова
66. <http://www.cvu.org.ua> - Комітет виборців України (КВУ)
67. <http://www.parlament.org.ua> - Лабораторію законодавчих ініціатив
68. <http://www.ucipr.kiev.ua> - Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД)
69. <http://www.politik.org.ua> - Український центр політичного менеджменту
70. <http://www.icps.com.ua/> - Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД)
71. <http://eu.prostir.ua> Центр політико-правових реформ
72. <http://dif.org.ua/ua> - Фонд «Демократичні ініціативи»
73. <http://www.kipu.org.ua> - Київський інститут проблем управління імені Горшеніна
74. <https://mip.gov.ua/> Міністерство інформаційної політики України

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення:

1. Шуляк А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Луцьк : Вежа-друк, 2020. 274 с.
2. Глосарій: навчальний енциклопедичний словник-довідник з питань інформаційної безпеки / за заг. редакцією д. політ. н., проф. А.М.Шуляк., 2019. 580 с.
3. Shuliak A. Using public diplomacy for creating international peace and security on the example of Poland and Sweden. *Torun International Studies*. Vol 1, No 13, 2020, p.165-175. DOI: 10.12775/TIS.2020.012
4. Shuliak A. Praktyki wdrażania i wsparcia polityki bezpieczeństwa informacyjnego . Inskrypcje. *Rólcznik*, R. VIII 2020, z. 2 (15), pp. 149-165; DOI 10.32017/ip2020.2.12
5. Шуляк А.М. Медіатехнології під час моделювання образу «іншого» в ідеології «руського міра». *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. –№ 2 (406).С.105-114. (Серія «Міжнародні відносини»).
6. *International and National Security: Politics, Information, Ecology, Economy: collective monograph*/ed. by A. Mytko. Lutsk: MPBP “Hordon”, 2018. 320 p.
7. Митко А.М., Кольцова І.І. Інформаційна безпека в контексті введення інституту інформаційного комісара (омбудсмена) в Україні. *Медіафорум : аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент: збірка наукових праць*. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. Том 6. С. 142-152
8. Митко А.М., Кольцова І.І. Інформаційний тероризм як інструмент впливу на інформаційний конформізм в глобальному середовищі. *Політичне життя*. №2. 2018. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. С. 135-139. DOI 10.31558/2519-2949.2018.2.22
9. Митко А. Пропаганда й маніпуляції в інформаційній сфері. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. № 1 (374). С.59-64. (Серія «Міжнародні відносини»).
10. Митко А., Пахольчук Я. Безпека інформаційних систем організацій. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. №1 (1). С.89-96.
11. Митко А., Міщук Т. Особливості конкурентної розвідки та шпівонажу на підприємствах. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. №2 (2). С.81-93. doi.org/10.29038/2524-2679-2017-02-90-103
12. Митко А., Гловацька М *Республіка Білорусь в сучасному інформаційному просторі*. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. № 6 (355). С.70-76. (Серія «Міжнародні відносини»).

Основні джерела:

1. Боднар І. Р. Інформаційна безпека як основа національної безпеки <https://core.ac.uk/download/pdf/141443493.pdf>.
2. Доктрина інформаційної безпеки України 25 лютого 2017 року № 47/2017.
3. Про інформаційні агентства: Закон України. Відомості Верховної Ради України.1996. №47. С.57-60.
4. Про інформацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1992. №48. С.1227-1462.
5. Про науково-технічну інформацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1993. №33. С.843-851.
6. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» : Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2007, № 12.
7. Про Стратегію кібербезпеки України від 27 січня 2016 року
8. Про Стратегію національної безпеки України від 6 травня 2015 року
9. Сілкова Г.В. Основи інформаційно-аналітичних досліджень: Навч. посібник для студ.

	Вузів. Рівнен. ін-т. словянознавства Київськ. словянськ. ун-ту. К., 1998. 50 с. 10. Супрун В. М. Інформаційний суверенітет як один з елементів інформаційної безпеки держави: теоретико-правовий аспект. Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Pravo/2009. 11. Україна: інформація і свобода слова: зб. законодавчих актів, норм. док. та ст. фахівців. К.: Молодь, 1997. 832 с. 12. Фурашев В.М., Сутність та визначення понять “інформаційна безпека” і “безпека інформації”. Правова інформатика". № 2(34). 2012
--	--

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

	Ефекти
Вміння	Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні: <i>вміти :</i> - здійснювати опис та аналіз проблем інформаційної безпека особи, суспільства, держави; - збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, внутрішньої політики України; - досліджувати проблеми інформаційних війн та тероризму; - використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв’язання складних спеціалізованих задач у сфері інформаційної безпеки; - розуміти національні інформаційні інтереси України; - схарактеризувати інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади та місцевого самоврядування у сфері інформаційної безпеки; - аналізувати досліджувану міжнародну інформацію, використовуючи свої знання про її типи й особливості.
Знання	<i>знати :</i> - природу інформації, комунікації та аналітики, еволюцію, стан теоретичних досліджень в галузі інформаційної безпеки, а також природу та джерела політики держав і діяльності інших учасників у сфері інформаційних відносин; - історію та перспективи розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах; - основні поняття і термінологію, що використовуються в інформаційній діяльності; - методологію, сучасні тенденції та актуальними проблеми інформаційної безпеки; - принципи, механізми та процеси забезпечення інформаційної безпеки держави, формування та реалізації інформаційної політики; - оцінювати стан та напрями досліджень інформаційної безпеки; - джерела та методи пошуку інформації, основи системної методології та методи підготовки інформаційно-аналітичних документів.

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ

ECTS кредити (1 ECTS = 30 годин роботи студента)	3
Загальне навантаження (годин)	90
Лекції	20
Практичні заняття	16
Консультації	54
Самостійна робота	72
Елементи роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	5
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	5
виконання доручень та виконання домашніх завдань	5
групова робота поза класом	10
міжсеместрові контрольні роботи	15
міжсеместрові письмові завдання	10
заключне письмове завдання	12
підготовка доповіді / презентації	10
Загальна кількість годин	72